

DEONTOLOGISCHE CODE MANDATARISSEN RAAD VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN

Deel 1: Inleiding

De deontologische code is van toepassing op alle zittende lokale mandatarissen, hun persoonlijke medewerkers en derden handelend in opdracht van of ondersteunend aan de mandataris (de medewerkers van het lokaal bestuur uitgezonderd). De mandatarissen passen de code toe zowel voor mandaten die rechtstreeks in verband staan met hun ambt als voor alle hieruit voortvloeiende mandaten.

Alle mandatarissen passen de volgende vier principes toe bij de naleving en handhaving van de code:

1. Naleving van de code is een gezamenlijke opdracht.
Deontologie is van ons allen. Het bewaken van de naleving ervan ook.
2. De handhaving is onpartijdig.
Alle partijen en mandatarissen onderschrijven de deontologische code. We voeren daarom geen partijpolitiek op deontologie.
3. Vermoedens van schendingen worden niet publiek gemaakt.
Heeft een mandataris een schending begaan, dan heeft de burger er recht op om hiervan te weten. Maar zolang het slechts een vermoeden betreft dat nog niet is onderzocht, dan houden we het buiten de publiciteit. De pers, sociale media of de raadszaal zijn niet de juiste plaatsen om vermoedens te uiten. Zo voorkomen we voorbarige beschadiging van individuen, nieuwe knauwen uit het vertrouwen in de politiek en een verzuurde verhouding in de raad.
4. De vermeende schender wordt met zorg behandeld.
Ook een vermeende schender heeft er recht op met zorg te worden behandeld. Dit vraagt een vlotte afhandeling van de procedure met een heldere einduitspraak. Binnen de procedure zelf wordt er zorg voor gedragen dat de vermeende schender zich goed kan verdedigen.

Deel 2: Gedragsregels

1. Voorkomen van (de schijn van) belangenvermenging en cliëntelisme
2. Tegengaan van oneigenlijke beïnvloeding
3. Omgang met informatie
4. Omgangsvormen
5. Aanwending van publieke middelen

Artikel 1. Voorkomen van (de schijn van) belangenvermenging en cliëntelisme.

Inleiding:

Belangenvermenging betekent dat het algemeen belang wordt vermengd met het rechtstreekse belang van de mandataris, hetzij persoonlijk, hetzij als vertegenwoordiger, hetzij via het persoonlijke belang van de huwelijkspartner, van de wettelijke samenwonende partner, of van bloed- en aanverwanten tot en met de vierde graad van de mandataris. Hierdoor is de zuiverheid van besluitvorming of handelen in het algemeen belang niet langer gewaarborgd.

Niet alleen feitelijke belangenvermenging, maar ook de schijn ervan moeten worden vermeden.

Een aantal termen vragen om verduidelijking:

'Belang': niet alleen financiële maar ook 'morele' belangen worden hieronder verstaan.

Bijvoorbeeld: de raad voor maatschappelijk welzijn beslist over het tot bouwgrond maken van het stukje natuur palend aan de tuin van de mandataris.

'Rechtstreeks belang': een belang van de mandataris dat wordt bevorderd of benadeeld door een voorliggende beslissing. De vraag moet gesteld worden: kan iemand nog met redelijke zekerheid objectief aanwezig zijn/meebeslissen in een bestuursorgaan?

Bijvoorbeeld: in de raad wordt over extra financiële ondersteuning beslist voor de sportclub waarvan een lokale mandataris de voorzitter is.

'Persoonlijk belang': het moet gaan om een belang dat gebonden is aan de persoon van de mandataris. Dit in tegenstelling tot een collectief belang dat overlapt met het belang van de mandataris. Bijvoorbeeld: de mandataris die een auto bezit mag wél meestemmen over het parkeerbeleid in de gemeente.

'De schijn van': niet zozeer het toevallige beeld van de burger is hierbij leidend. Het gaat erom dat bepaalde gedragingen van de lokale mandataris het voor de burger aannemelijk maken dat deze mandataris in de verleiding kan komen om de belangen te vermengen. Bijvoorbeeld: een mandataris is jongerenbegeleider. Vanwege overlast wordt de locatie waar de mandataris werkt mogelijk gesloten. De mandataris start een petitie en stuurt een ingezonden brief naar de krant. De mandataris neemt vervolgens ook deel aan de beraadslaging en stemming over de sluiting van de locatie.

1.1 Een lokale mandataris staat in al zijn handelen, in het besluitvormingsproces en in het contact met burgers, steeds in dienst van het algemeen belang.

1.2 Een lokale mandataris gaat actief en uit zichzelf alle vormen van belangenvermenging (en de schijn ervan) tegen. Dit betekent dat:

- een lokale mandataris de (in de regelgeving bepaalde) met het ambt onverenigbare functies niet vervult en erover waakt geen verboden handelingen uit te voeren of verboden overeenkomsten aan te gaan;

- een lokale mandataris niet deelneemt aan een bespreking en stemming, noch probeert het proces van besluitvorming in een andere fase van de besluitvorming in zijn voordeel te beïnvloeden, wanneer er sprake is van een beslissing waarbij belangenvermenging speelt;
- een lokale mandataris bij contacten met de burger het algemeen belang vooropstelt en niet de schijn wekt dat door politieke tussenkomst particuliere belangen (kunnen) begunstigd worden (cliëntelisme).

1.3 Een lokale mandataris vervult de rol van aanspreekpunt en informatiebemiddelaar voor de burger steeds op neutrale basis, zonder persoonlijke bevoordeling van een of meerdere burgers in een dossier dan wel het wekken van de schijn daarvan.

1.4 Ter voorkoming van overschrijding van de onder 1.1 en 1.2 beschreven normen, engageren alle mandatarissen zich tot het aanleveren, en up-to-date houden van de volgende gegevens bij de algemeen directeur:

- een lijst van alle betaalde en onbetaalde mandaten en bestuurlijke nevenfuncties;
- een lijst waarin zijn opgenomen: de substantiële financiële belangen (bijvoorbeeld aandelen of opties) in een onderneming waarmee de gemeente zaken doet of waarin de gemeente een belang heeft.

De aangelegde lijsten zijn op aanvraag door de lokale mandatarissen in te kijken bij de algemeen directeur.

Artikel 2. Tegengaan van oneigenlijke beïnvloeding en de schijn ervan.

Inleiding:

De bevolking gaat er van uit en verwacht ook dat een mandataris aanspreekbaar is en ook aanwezig is op het terrein, op activiteiten.... In dit verband is het dan ook niet ongevoel dat mandatarissen aanwezig zijn bij festivals of sportwedstrijden... . Hiervoor ontvangen ze veelal ook een uitnodiging. Net als de (meestal kleine) geschenken die een mandataris kan ontvangen, zullen de meeste mandatarissen aangeven dat deze hun besluitvorming niet zomaar zullen beïnvloeden. Toch moet men opletten. Daarom moeten mandatarissen ook rekening houden met het moment waarop en de context waarin een geschenk of uitnodiging wordt overhandigd.

Een geschenk in ontvangst nemen tijdens de onderhandelingsfase bij een gunning of op een uitnodiging ingaan voor een bezoek aan een uiterst gecontesteerd initiatief, kan onverstandig zijn, omdat het een schijn van beïnvloeding nalaat.

2.1 Een lokale mandataris mag zijn invloed en stem niet laten kopen of beïnvloeden door, noch aanbieden voor geld, goederen, diensten of andere gunsten die hem gegeven of beloofd werden.

2.2 Een lokale mandataris moet actief en uit zichzelf de schijn van beïnvloeding en partijdigheid tegengaan. De mandataris doet dit door:

- geen geschenken, diensten of andere voordelen te aanvaarden, behalve diegene die van een geringe geldwaarde zijn (zoals een bloemetje) en waarbij het beeld van beïnvloeding minimaal is;

- niet in te gaan op uitnodigingen betaald door anderen, behalve als deze direct relevant zijn voor de goede invulling van het ambt, functioneel zijn opgezet en van (relatief) beperkte waarde zijn. Bovendien houdt de mandataris rekening met de timing en context waarbinnen de uitnodiging wordt gedaan, met het doel de schijn van beïnvloeding te minimaliseren.

2.3 Het geven van geschenken aan, dan wel het uitnodigen van derden gebeurt nooit in eigen naam, maar altijd in naam van het lokaal bestuur. Daarbij zal men er steeds waakzaam voor zijn alle vormen van partijdigheid, bevoordeling en/of uitsluiting te vermijden.

Artikel 3. Verantwoord gebruik van faciliteiten en middelen van het lokaal bestuur.

3.1 Een lokale mandataris gebruikt de voorzieningen en eigendommen van het lokaal bestuur niet voor privédoeleinden.

3.2 Lokale mandatarissen gaan verantwoord en op een sobere wijze om met de publieke middelen en vergoedingen die tot hun beschikking staan.

3.3 Lokale mandatarissen die gebruik maken van de onkostenvergoedingen leggen hier op een transparante wijze en volgens de afgesproken procedure verantwoording over af.

3.4. Het is aan lokale mandatarissen toegestaan om bij het versturen van maisberichten het logo van de gemeente Keerbergen te gebruiken dat hen door de communicatiedienst ter beschikking wordt gesteld.

Artikel 4. Zorgvuldige omgang met informatie.

4.1 De lokale mandataris bewaakt het geheime karakter en de vertrouwelijkheid van informatie. Dit betekent dat de mandataris:

- het beroepsgeheim eerbiedigt wanneer hij kennisneemt van geheime informatie;
- zich gebonden weet door de geheimhoudingsplicht voor de feiten, meningen en overwegingen gedeeld tijdens een besloten vergadering.

4.2 Lokale mandatarissen gaan discreet en voorzichtig om met de informatie waartoe zij toegang hebben. Dit houdt onder andere in dat de mandataris:

- over (nog) niet openbare informatie niet communiceert;
- feiten en omstandigheden ten aanzien van derden in de juiste context plaatst en in deze context ook oplet voor het vermengen van belangen

4.3 Lokale mandatarissen gebruiken de informatie waartoe zij toegang hebben vanuit hun ambt nooit voor het eigen belang of voor het persoonlijke of zakelijke belang van derden.

4.4 Lokale mandatarissen zijn open en eerlijk over de redenen en inzichten op basis waarvan zij hun stem uitbrengen.

Artikel 5. Respectvolle omgang met anderen.

5.1 Lokale mandatarissen gaan op respectvolle wijze om met elkaar, de algemeen directeur en andere personeelsleden, evenals met de burgers, in woord, gebaar en geschrift.

5.2 Lokale mandatarissen zaaien geen twijfel over elkaars integriteit. Zij erkennen en bevestigen elkaar actief in hun streven naar het dienen van het algemeen belang vanuit hun ambt, rol en politieke kleur.

5.3 Lokale mandatarissen onthouden zich in het openbaar, dus ook in openbare raads- en commissievergaderingen, van negatieve uitlatingen over individuele personeelsleden.

5.4 Een lokale mandataris staat op dezelfde gewetensvolle manier ten dienste van alle burgers, zonder onderscheid van geslacht, geaardheid, huidskleur, afstamming, sociale stand, nationaliteit, filosofische en/of religieuze overtuiging, ideologische voorkeur of persoonlijke gevoelens.

5.5 Bij onenigheid in de onderlinge omgang of de gang van zaken tijdens of buiten vergaderingen gaan mandatarissen, mogelijk onder begeleiding, in eerste instantie het gesprek aan met elkaar.

Deel 3: Naleving en Handhaving

Artikel 6 en 7: Het voorkomen van mogelijke schendingen.

Artikel 6.

Wanneer een lokale mandataris twijfelt of een eigen handeling een overtreding van de code zou kunnen zijn, moet dit bespreekbaar gemaakt kunnen worden. Dit kan zijn binnen de eigen fractie, met een collega-mandataris, met de algemeen directeur of eventueel met een externe deskundige.

Artikel 7.

Wanneer een lokale mandataris twijfelt over een nog niet uitgevoerde handeling van een andere lokale mandataris, dan waarschuwt hij die persoon, mogelijk met het advies om informatie in te winnen bij de algemeen directeur.

Artikel 8 en 9: Het signaleren van vermoedens van schendingen van de deontologische code.

Artikel 8.

Wanneer een lokale mandataris eraan twijfelt of een regel van de deontologische code is overtreden door een andere lokale mandataris, dan kaart de mandataris dit bij voorkeur aan bij de mandataris in kwestie. Indien er goede redenen zijn om dit niet te doen, dan zal de mandataris de kwestie voorleggen aan de algemeen directeur.

Al dan niet na een gesprek met de algemeen directeur, kan de mandataris overgaan tot een formele melding bij de voorzitter van de deontologische commissie. Vanaf dit moment start het formele handavingsproces onder mandaat van de deontologische commissie.

Artikel 9.

De volgende personen kunnen een melding van een schending van de deontologische code doen bij de deontologische commissie:

- alle lokale mandatarissen van het lokaal bestuur;
- de algemeen directeur, indien de algemeen directeur zelf een vermoeden van een schending heeft, dan wel in naam van een personeelslid van het lokaal bestuur.

Artikel 10,11, 12, 13, 14 en 15: Het duiden en onderzoeken van vermoedens van schendingen van de deontologische code.

Artikel 10.

De raad voor maatschappelijk welzijn richt een deontologische commissie op voor de raad voor maatschappelijk welzijn. Het doel van de deontologische commissie is eerst en vooral het bevorderen van het zelfcorrigerend vermogen van het lokaal bestuur.

a. Samenstelling

- Het aantal leden van de deontologische commissie bedraagt 1 per fractie en evenveel als het aantal fracties in de raad voor maatschappelijk welzijn, aangevuld met de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn, die wordt toegevoegd als voorzitter van de deontologische commissie. Het is geen verplichting dat de leden van de commissie raadsleden zijn. Onafhankelijke raadsleden zijn geen onderdeel van een fractie en zijn dus ook niet vertegenwoordigd in de deontologische commissie.

- In geval een lid van de commissie afwezig is of betrokken is bij een voorliggende zaak gelden volgende afspraken:

- Gaat het om een mogelijke schending van de code door een lid van de commissie, dan wordt deze tijdens de hele procedure mag de fractie een ander persoon voordragen. Deze vervanging wordt ter kennis gebracht aan de algemeen directeur.
- Gaat het om een mogelijke schending van de code door de voorzitter van de commissie, dan wordt tijdens de hele procedure daarover de voorzitter vervangen door het raadslid met de hoogste rang. Als dat raadslid de voorzitter niet kan vervangen, wordt het voorzitterschap waargenomen door een ander raadslid in volgorde van rang.

- Elke fractie wijst het mandaat in de commissie toe met een voordracht gericht aan de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn.

- De deontologische commissie kan externe expertise inroepen wanneer dit nodig wordt geacht. De inschatting of dit nodig is wordt bij de algemeen directeur gelegd, die hierin zelfstandig kan handelen.

- De algemeen directeur vervult de rol van secretaris in de deontologische commissie en voert onder mandaat van de commissie de ontvankelijkheidstoets en het vooronderzoek uit, mogelijk ondersteund door interne en/of externe specialisten.

- Wanneer de algemeen directeur zelf betrokken is bij een melding, dan wel om legitieme redenen geen rol kan spelen in het proces, zal deze worden vervangen zoals voorzien in zijn vervangingen bij afwezigheid. Het vooronderzoek kan indien noodzakelijk ook extern worden gevoerd.

b. Bevoegdheid

- Het geven van adviezen en aanbevelingen aan de raad over de inhoud van deze code met het oog op het bijsturen ervan of op de toepassing van de code op een voorliggend vraagstuk.

- Het opmaken van een verslag ter voorbereiding op de evaluatie van de deontologische code door de raad voor maatschappelijk welzijn.

- Het zelf uitvoeren, dan wel mandateren, van de voorgeschreven stappen in het proces, van melding tot en met afronding van een melding van een vermoeden van schending van de code.

- Het formuleren van een gemotiveerd advies aan de raad over het vermoeden van een schending van deze code door een mandataris.

c. Werking

- De voorzitter van de deontologische commissie is verantwoordelijk voor de oproeping en stelt de agenda op.

- De voorzitter roept de commissie in ieder geval bijeen wanneer dat nodig is conform art. 14 van deze code.

- De commissie streeft naar unanimiteit in haar oordeel. Als dit niet mogelijk blijkt, zal er hoofdelijk worden gestemd. Een simpele meerderheid volstaat dan.

- De voorzitter van de commissie heeft geen stemrecht in de deontologische commissie, behalve wanneer de commissie gelijk verdeeld is in haar oordeel. Dan heeft de voorzitter de doorslaggevende stem.

- De vergaderingen van de deontologische commissie zijn niet openbaar.

- Eventuele communicatie vanuit de deontologische commissie vindt altijd en alleen plaats via de voorzitter van de commissie.

Artikel 11.

De deontologische commissie mandateert de algemeen directeur om een ontvankelijkheidstoets uit te voeren. De algemeen directeur kan daarin bijgestaan worden door interne en/of externe experts.

Om de ontvankelijkheid te onderzoeken zal altijd een gesprek plaatsvinden met de melder. Een melding is ontvankelijk wanneer aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- o de melding betreft een individuele (zittende) lokale mandataris;
- o het staat vast dat het gaat om een vermoedelijke schending van de deontologische code (en niet bijvoorbeeld om een schending binnen de privésfeer);
- o de melding is voldoende betrouwbaar en concreet (er wordt gekeken naar de kwaliteit van de bron(nen) en de feitelijkheid van de melding);
- o de melding is in alle redelijkheid onderzoekbaar en heeft onderzoek nodig (niet alle vermoedens zijn onderzoekbaar of vragen om onderzoek - denk aan een schending van art. 5 (interpersoonlijke schendingen), waarbij geen getuigen van het voorval aanwezig zijn).

Iedere melding wordt vertrouwelijk behandeld. In deze fase is de naam van de melder en degene over wie de melding gaat slechts bekend bij de leden van de deontologische commissie en bij de eventueel door de algemeen directeur aangestelde experts.

Artikel 12.

De algemeen directeur formuleert een ontvankelijkheidsadvies en stuurt dit, inclusief de onderliggende stukken die deel uitmaken van het advies, aan de leden van de commissie ter beoordeling. Indien de leden van de deontologische commissie niet binnen de vijf werkdagen bezwaar maken op het advies, dan wordt het advies over de ontvankelijkheid formeel omgezet in een beslissing van de deontologische commissie, als uiteindelijk verantwoordelijke voor de beslissing. Indien één lid bezwaar aantekent tegen het advies van de algemeen directeur, zal de deontologische commissie bijeenkomen voor de bespreking en beoordeling van het advies.

Wanneer het advies luidt dat een melding ontvankelijk is, neemt de algemeen directeur de onderzoeksvraag op in het advies aan de deontologische commissie.

Wanneer een melding niet-ontvankelijk is, betekent dit meteen het einde van de formele procedure. De melder wordt hierover schriftelijk geïnformeerd door de algemeen directeur, in naam van de deontologische commissie.

Een melder kan een melding ook zelf intrekken. Wanneer het om een interpersoonlijke schending gaat, betekent dit in principe het einde van de formele procedure. Bij een schending van de andere gedragsregels (bijvoorbeeld belangenvermenging) zal de formele procedure door blijven lopen. De melding is in dit geval niet gebonden aan degene die de melding doet.

Artikel 13.

Bij een ontvankelijke melding start de algemeen directeur, onder mandaat van de commissie, een vooronderzoek. De algemeen directeur kan zich hierbij door interne en/of externe experts bij laten staan.

De vermeende schender wordt schriftelijk op de hoogte gesteld van het vooronderzoek door de algemeen directeur, behalve wanneer de commissie acht dat dit het

vooronderzoek kan schaden. De vermeende schender wordt erop gewezen dat deze zich tijdens het proces mag laten bijstaan door een raadspersoon naar keuze.

De commissie bepaalt waaruit het vooronderzoek zal bestaan. Het vooronderzoek bestaat in ieder geval uit:

- o het in kaart brengen van de feitelijke situatie waarop de melding van toepassing is;
- o het nagaan van de beschikbaarheid van relevante (administratieve en feitelijke) informatie;
- o het nagaan van de relevante regelgeving;
- o een gesprek met de vermeende schender, behalve wanneer dit het vooronderzoek kan schaden.

Artikel 14.

De algemeen directeur brengt schriftelijk advies uit aan de deontologische commissie op basis van het vooronderzoek.

Het conceptadvies wordt eerst ter lezing voorgelegd aan de voorzitter van de commissie. Vervolgens wordt het concept ter inzage voorgelegd aan de vermeende schender, zodat deze de kans heeft schriftelijke opmerkingen te formuleren bij het conceptadvies. Deze opmerkingen worden als bijlage toegevoegd aan het schriftelijk advies aan de commissie.

Het advies van de algemeen directeur, waarover de deontologische commissie beraadslaagt, beslaat in principe vijf mogelijke scenario's waarop de commissie zich zal richten:

1. Er zijn geen gronden gevonden voor een verder onderzoek of oordeel, of de melding betreft een dusdanige milde vorm van een schending dat ze afgedaan kan worden met het individueel aanspreken van de vermeende schender.
2. De vermeende schender heeft de schending erkend, zodat verder onderzoek door de commissie niet nodig is. De commissie wordt geadviseerd het dossier formeel af te sluiten en te komen tot een inschatting van de ernst van de schending.
3. Er zijn voldoende gronden om te spreken van een deontologische schending. De deontologische commissie wordt geadviseerd om tot een eigen toetsing van de schending te komen en een inschatting te maken van de ernst.
4. Er zijn voldoende gronden om te spreken van een deontologische schending. Er is echter nood aan verder onderzoek. De commissie wordt geadviseerd over de onderzoeksvraag, wie het onderzoek zou moeten opstarten/uitvoeren (de Vlaamse Regering/de provinciegouverneur, Audit Vlaanderen, een integriteitsspecialist, ...) en wat de termijnen zijn.
5. Er is een gegrond vermoeden van een strafrechtelijk vervolgbaar feit. De deontologische commissie wordt geadviseerd een zelfstandige beslissing te nemen om de melding neer te leggen bij de politie/het parket.

Artikel 15.

De deontologische commissie oordeelt op basis van het advies van de algemeen directeur over de te nemen vervolgstappen.

De melder en de vermeende schender hebben het recht om in deze fase te worden gehoord door de deontologische commissie. Voor beiden geldt dat zij zich in deze kunnen laten bijstaan door een raadspersoon. Geen van de partijen is verplicht zich te laten horen.

De commissie kan in het kader van het vooronderzoek ook getuigen horen.

Na het bestuderen van het advies van de algemeen directeur en het horen van de betrokkenen bespreekt de commissie het vermoeden van schending en wordt een gemotiveerd advies overgemaakt aan de raad voor maatschappelijk welzijn.

De wijze van communiceren vanuit de raad voor maatschappelijk welzijn over de voorliggende zaak is onderdeel van het advies van de deontologische commissie.

Indien de deontologische commissie een schending heeft vastgesteld – omdat de schender deze heeft toegegeven of omdat ze uit het onderzoek is gebleken – dan neemt ze in haar advies ook de meest passende, proportionele vorm van afhandeling op, inclusief een beschrijving van de verzwarende en verzachtende omstandigheden bij het voorstel van afhandeling.

Er wordt een uitzondering gemaakt op deze regel wanneer:

- o er eerst een vervolgonderzoek nodig wordt geacht. Dit vraagt om beoordeling van de rapportage op het vervolgonderzoek.

- o er melding wordt gedaan bij de Vlaamse Regering/Audit Vlaanderen, dan wel wanneer er een politionele aangifte is gedaan. In dit geval informeert de commissie de raad voor maatschappelijk welzijn over de genomen stap.

De commissie streeft in haar oordeel naar unanimiteit. Een simpele meerderheid van uitgebrachte stemmen volstaat om tot een oordeel te komen. Indien er evenveel stemmen voor als tegen een oordeel zijn, dan heeft de voorzitter de doorslaggevende stem.

Een lid van de commissie kan ervoor kiezen een afwijkend standpunt op te tekenen en, met het advies aan de raad voor maatschappelijk welzijn, mee te sturen.

Artikel 16 en 17: Het zich uitspreken over schendingen van de deontologische code.

Artikel 16.

De raad voor maatschappelijk welzijn beoordeelt of een mandataris een schending heeft begaan. Hij doet dit op basis van het gemotiveerd advies van de deontologische commissie.

Als de raad beslist om af te wijken van het advies, dan moet de vermeende schender de kans krijgen om zich tijdens de besloten zitting van de raad voor maatschappelijk welzijn uit te spreken over de beslissing.

Wanneer de raad voor maatschappelijk welzijn vaststelt dat de deontologische code geschonden werd door een mandataris van de gemeente, dan kan de raad:

- het gedrag van de mandataris uitdrukkelijk afkeuren;
- vragen dat de mandataris zich publiekelijk verontschuldigt;
- een dossier overmaken aan de Vlaamse regering zodat die een tuchtonderzoek kan instellen bij kennelijk wangedrag of grove nalatigheid van of door de burgemeester, een schepen, een districtsburgemeester, een districtsschepen, de raadsvoorzitter of de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst.

Artikel 17.

Via de voorzitter en de burgemeester communiceert de raad voor maatschappelijk welzijn over haar oordeel en (indien mogelijk) de gronden daarvan. De deontologische commissie adviseert de raad voor maatschappelijk welzijn voor haar communicatie.

Artikel 18: Het evalueren van de deontologische code.

Minimaal één keer per bestuursperiode evalueert de raad de deontologische code. De raad vraagt daarvoor eerst advies aan de deontologische commissie. Daarbij wordt onder meer bekeken of de code nog actueel is, of ze nog goed werkt en of ze nageleefd wordt.

UITTREKSEL UIT DE NOTULEN VAN DE RAAD VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN.

OPENBARE ZITTING VAN 28/04/2025

Aanwezig: Jens Eggers, burgemeester
Maikel Ilaens, An Wauters, Robert Saviolo, Wouter Boncquet, Peter Verlinden,
schepenen
Benno Daemen, voorzitter
Ann Schevenels, Maarten Gabriels, Greet Van Camp, Lisa Van den Dries, Leen Van
Dun, Rocco Van Hove, Kris Van Engeland, Ilse De Smedt, Marc Stevens, Grace Tan,
Maria Verreth, Frédéric Erens, Sabine Van Hoof, Olivier (Loulou) Dockier, Magali Leys,
raadsleden
Luc De boeck, algemeen directeur

Verontschuldigd: Dominick Vansevenant, raadslid

2. Deontologische code

MOTIVERING

Feiten en context

Een deontologische code is een van de instrumenten om te werken aan de integriteit van de bestuursorganen van een lokaal bestuur. Integriteit gaat er in de kern om dat het lokaal bestuur zich op zo'n manier organiseert dat haar mandatarissen tot beslissingen komen die zowel zuiver als zorgvuldig zijn.

Een belangrijk uitgangspunt bij het ontwikkelen van deze code is dat hij in hoofdzaak geldt voor goedbedoelende mandatarissen. De code heeft tot doel om de mandatarissen te beschermen en dit door helderheid te bieden op bepaalde wettelijke vereisten behorende bij een zuivere uitvoering van het ambt.

Het doel van een deontologische code is in principe tweeledig:

- 1) de code geeft een beeld van de vraag 'waarom' deontologie voor een lokaal mandataris van groot belang is;
- 2) de code verheldert de gedragsregels die van toepassing zijn op de mandatarissen.

Sinds 2007 moet iedere gemeenteraad en raad voor maatschappelijk welzijn een deontologische code hebben. Sinds februari 2023 is daar ook een verplichte deontologische commissie bijgekomen. Deze commissie kijkt toe op de naleving en de handhaving van de code, waarbij deze ook de verleiding kan kanaliseren om vermoedens van schendingen via publieke kanalen (de pers, sociale media, tijdens de raadsvergadering) naar buiten te brengen. De commissie biedt de mogelijkheid om het vermoeden eerst in rust en onpartijdig te onderzoeken, vooraleer een oordeel wordt geveld. Dit vraagt om terughoudendheid en vertrouwen van de lokale mandatarissen.

De deontologische code die we vandaag voorleggen bestaat uit drie delen:

1. Inleiding
2. Gedragsregels zelf: deze hebben als doel om
 - a. de zuiverheid van het handelen van mandatarissen en van de besluitvorming in de gemeenteraad en het college te bevorderen;

- b. bij te dragen aan het vertrouwen van de burger in het lokaal bestuur en in haar bestuursorganen;
 - c. een gemeenschappelijke grond te geven aan de mandatarissen op basis waarvan zij zich kunnen bezighouden met de kerntaak van politiek-bestuurlijke organen: zorgvuldige besluitvorming.
3. Naleving en handhaving: de naleving van de deontologische code is een gezamenlijke opdracht voor alle mandatarissen van het lokaal bestuur. In het kader van de handhaving, maakte de Vlaamse Regering het oprichten van een deontologische commissie verplicht. Deze commissie zien we als een instrument om te komen tot 'zelfcorrectie' die waakt over de zorgvuldige omgang met vermoedens van mogelijke schendingen van de deontologie in de schoot van de gemeenteraad en het college.

Amendementen N-VA:

Amendement 1: nieuw artikel 1.5

Ter voorkoming van overschrijding van de norm beschreven onder 1.3 zorgt de algemeen directeur ervoor dat dossierbehandelende personeelsleden alle tussenkomsten opnemen in het desbetreffende administratieve dossier. Louter informatieve vragen of vragen/tussenkomsten van uitvoerende mandatarissen in het kader van hun functionele en hiërarchische relaties met de behandelende personeelsleden of diensten, vallen daarbuiten.

Amendement 2: nieuw artikel 2.4

Ter bevordering van de transparantie en het voorkomen van enige schijn van beïnvloeding spreken de mandatarissen onderling af dat:

- geschenken met een meer dan geringe geldwaarde die toch bij een mandataris in het bezit komen, worden gemeld aan de algemeen directeur. De mandataris meldt het hoe dan ook wanneer een geschenk op het thuisadres wordt afgeleverd. De algemeen directeur registreert de giften en geeft ze in alle transparantie een bestemming binnen het lokaal bestuur. Buitensporige geschenken worden alsnog teruggestuurd.
- uitnodigingen die bestemd zijn voor de gehele raad voor maatschappelijk welzijn, door de raad voor maatschappelijk welzijn worden beoordeeld. Het is de raad als geheel die de uitnodiging accepteert dan wel afwijst

Amendement 3: nieuw artikel 3.5

De algemeen directeur rapporteert jaarlijks over de gedeclareerde onkostenvergoedingen aan de raad voor maatschappelijk welzijn.

Amendement 1 : verworpen 12 stemmen (VLD Keerbergen - KVVU - Vooruit en CD&V) tegenover 10 stemmen (N- VA, Vlaams Belang en Groen) .

Amendement 2 : verworpen 12 stemmen (VLD Keerbergen - KVVU - Vooruit en CD&V) tegenover 10 stemmen (N- VA, Vlaams Belang en Groen) .

Amendement 3 ingetrokken

Advies

Goedkeuring deontologische code.

Juridische grond

Decreet lokaal bestuur 22 december 2017.

Decreet 3 februari 2023 tot wijziging decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, wat betreft de oprichting van een deontologische commissie bij de gemeenteraad.

BESLUIT

Stemming op naam:

Met 12 ja-stemmen (Jens Eggers, Maikel Iliaens, An Wauters, Robert Saviolo, Wouter Boncquet, Peter Verlinden, Benno Daemen, Ann Schevenels, Leen Van Dun, Rocco Van Hove, Ilse De Smedt en Olivier (Loulou) Dockier)

9 neen-stemmen (Maarten Gabriels, Greet Van Camp, Lisa Van den Dries, Kris Van Engeland, Marc Stevens, Grace Tan, Maria Verreth, Frédéric Erens en Sabine Van Hoof)

bij 1 onthouding (Magali Leys)

Artikel 1.

De raad voor maatschappelijk welzijn keurt de aangepaste deontologische code goed.

Artikel 2.

De aangepaste deontologische code treedt in werking vanaf 29 april 2025.

voor eensluidend uittreksel, Keerbergen, 6 mei 2025

Luc De boeck
algemeen directeur

Benno Daemen
voorzitter raad voor
maatschappelijk welzijn

